

Spitsvondige kraaien maken nest van duivenpinnen

Garry Bakker [bureau Stadsnatuur Rotterdam; g.bakker-bsr@nmr.nl]

▲ Zwarte kraai op nest bekleed met vogelwerende strips; Rotterdam, april 2009. (Garry Bakker)

In maart 2009 maakten enkele medewerkers van BSR een lunchwandeling in de buurt van Het Park bij de Euromast. Er werd toen een vreemd uitziend nest opgemerkt in een populier, op een meter of tien hoogte, vermoedelijk gebouwd door zwarte kraaien (*Corvus corone*). De eventuele bewoners van het nest lieten zich toen echter niet zien. Het leek erop dat er grote stukken staal in het nest zaten, maar dat zou gezien het gewicht en de grote hoogte waarop het nestmateriaal zich bevond toch wel erg onwaarschijnlijk zijn. Een verrekijker bood uitkomst.

Wraak?

Wonderlijk genoeg bleek het nest voor een aanzienlijk deel opgebouwd uit plastic (polycarbonaat) strips voorzien van stalen pinnen. Dergelijke strips worden normaliter aangebracht op dakranden van gebouwen en dienen maar één doel: het weren van vogels - met name stadsduiven. Ze zijn in de handel onder de naam 'anti-duivenstrips', 'duivenpinnen', of 'bird spikes'. Ook het Natuurhistorisch Museum,

met talloze dakgoten, randjes en horizontaal lopende afvoerbuizen, is er mee volgeplakt. Of de bouwers van dit nest wraak namen door een pand in het Rotterdamse te ontdoen van haar primaire vogelverdedigingswerken zal wel nooit duidelijk worden. Aannemelijker lijkt het dat de kraaien de duivenpinnen stelselmatig van een bouwplaats hebben ontvreemd. Op 7 april 2009 bleek het nest inderdaad bewoond door een paar zwarte kraaien.

Stevige randbekleding

Het nest van de zwarte kraai wordt meestal volgens een vast stramien uit verschillende lagen opgebouwd. De fundering bestaat doorgaans uit stevige korte twijgen die soms met blad en al van struiken en bomen worden getrokken, bijeengehouden door een laag gras en mos. Daarop volgt een laag kleinere twijgen, takken, wortels en gras. Tenslotte volgt een randbekleding bestaande uit bast, schorsrepen, gras, wol, veren en vaak zacht, door mensen gefabriceerd materiaal. Dikwijls worden ook dierlijke botten en draad

in het nest verwerkt (Snow & Perrins 1998).

Hoewel de kern van het Rotterdamse nest uit takken lijkt te bestaan zijn op de foto's tenminste zestien, toch niet bepaald zachte, vogelwerende strips te zien. De andere zijde van het nest kon echter niet worden bekeken, zodat het werkelijke aantal ongetwijfeld hoger is. De meeste strips zijn - heel slim - met de pinnen naar binnen of naar beneden gericht gebruikt, wat suggereert dat de kraaien het materiaal vooral als stevige randbekleding van het nest aan de buitenzijde hebben aangebracht en niet als afweer tegen ongenode gasten. Bovendien zouden de vogels het zichzelf anders ook onnodig moeilijk hebben gemaakt tijdens het vele af- en aanvliegen.

Voor zover bekend is dit het eerste gedocumenteerde geval van zwarte kraaien die vogelwerende strips gebruiken voor de nestbouw. Zodra het nest niet meer in gebruik is, zal geprobeerd worden het voor nader onderzoek te verzamelen en op te nemen in de NMR-collectie. Het zou een mooie aanvulling zijn op het welbekende (thans tentoongestelde) ijzeren duivennest (Moeliker 1997) en een nieuw icoon vormen van de Rotterdamse stadsnatuur. ◀

Literatuur

Moeliker, Kees, 1997 - Een ijzeren duivennest - Straatgras 9(1): 1-2
Snow, D.W. & Perrins, C.M., 1998 - The Birds of the Western Palearctic, Concise Edition. Volume 2. Passerines - Oxford University Press

▲ De duivenverdedigingswerken van het NMR. (Kees Moeliker).